

คำวินิจฉัยของ นายสุจิต บุญบงการ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๕/๒๕๕๗

วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๗

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนางสาวสายชล ภราดร หรือนางชาลิสา เทพอาษา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

ข้อเท็จจริง

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ผู้ร้อง) ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ขอให้วินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนางสาวสายชล ภราดร หรือนางชาลิสา เทพอาษา (ผู้ถูกร้อง) จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ สรุปได้ความว่า

นางสาวสายชล ภราดร หรือนางชาลิสา เทพอาษา (ผู้ถูกร้อง) เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้ในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ รวมทั้งสิ้น ๑๑๒,๓๕๑,๘๐๐.๖๔ บาท ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ เกณฑ์ดังกล่าว มีผลให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ นางสาวสายชล ภราดร หรือนางชาลิสา เทพอาษา จึงมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ แต่นางสาวสายชล ภราดร หรือนางชาลิสา เทพอาษา มิได้ยื่นบัญชีฯ ดังกล่าว กรณีเข้ารับตำแหน่งเมื่อสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกร้องชี้แจงเหตุผลที่ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน รวม ๓ ครั้ง ผู้ถูกร้องก็มิได้ชี้แจงเหตุผลแต่อย่างใด และยังคงมิได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่ง นอกจากนี้ยังปรากฏข้อเท็จจริงว่า สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ ให้ผู้ถูกร้อง

พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี เนื่องจากผู้ถูกร้องกระทำผิดกฎหมาย และหลบหนีคดีอาญาเกี่ยวกับยาเสพติด

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้มีมติเป็นเอกฉันท์ เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

ศาลรัฐธรรมนูญได้ให้โอกาสผู้ถูกร้องชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา โดยได้ส่งสำเนาคำร้องให้ผู้ถูกร้องทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับและปิดประกาศ ณ ที่ทำการศาลแล้ว ปรากฏว่า เมื่อครบกำหนดผู้ถูกร้อง ก็มีได้มีหนังสือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อศาลรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด

ข้อวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยมีว่า นางสาวสายชล ภราดร หรือนางชวลิตา เทพอาษา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งหรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า นางสาวสายชล ภราดร หรือนางชวลิตา เทพอาษา ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี เขตอำเภอลานสัก และองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี มีรายได้รวมเกิน ๑๐๐ ล้านบาท นางสาวสายชล ภราดร หรือนางชวลิตา เทพอาษา จึงมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓๒ และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ (๖) ปรากฏว่า เมื่อพ้นกำหนดให้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง นางสาวสายชล ภราดร หรือนางชวลิตา เทพอาษา มิได้ยื่นบัญชีฯ ดังกล่าว และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้มีหนังสือขอให้ชี้แจง รวม ๓ ครั้ง แต่ไม่มีการตอบ ปรากฏในภายหลังว่า นางสาวสายชล ภราดร หรือนางชวลิตา เทพอาษา อยู่ในระหว่างหลบหนีคดีอาญา และเมื่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานีได้มีมติให้นางสาวสายชล ภราดร หรือนางชวลิตา เทพอาษา พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ผู้ถูกร้อง ก็มีได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งแต่อย่างใด

จากข้อเท็จจริงที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้มีหนังสือให้นางสาวสายชล ภราดร หรือนางชวลิตา เทพอาษา ชี้แจงกรณีที่ตนมิได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน

และหนังสือดังกล่าวถึง ๓ ครั้ง และผู้ถูกร้องมิได้ตอบหรือชี้แจงแต่อย่างใด และศาลรัฐธรรมนูญก็ได้ส่งสำเนาคำร้องให้ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อกล่าวหา โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับและปิดประกาศ ณ ที่ทำการศาลแล้ว ผู้ถูกร้องก็มิได้มีหนังสือยื่นคำชี้แจงเช่นกันนั้น ย่อมเชื่อได้ว่าผู้ถูกร้องทราบว่าคุณสมบัติที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินในกรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง แต่จงใจไม่ยื่นบัญชีดังกล่าวแล้ว เพราะถ้าผู้ถูกร้องไม่จงใจ ย่อมจะต้องรีบชี้แจงถึงเหตุผลว่า ทำไมตนจึงไม่ยื่น เมื่อทางสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้มีหนังสือให้ชี้แจง

นอกจากนี้ การที่นางสาวสายชล ภราดร หรือนางชาลิสา เทพอาษา เป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา และอยู่ในระหว่างการหลบหนี ไม่เป็นเหตุให้เข้าใจได้ว่านางสาวสายชล ภราดร หรือนางชาลิสา เทพอาษา ไม่ทราบว่าตนต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

จึงวินิจฉัยว่า นางสาวสายชล ภราดร หรือนางชาลิสา เทพอาษา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

นายสุจิต บุญบงการ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ